

(Trích trong h i ký Cu c Đ i Đ i Thay)

Tóm t t s l c v các tr i từ c i t o.

Tôi còn nh là nh ng sĩ quan c p b c Trung tá ph i trình đi n t i tr ng h c Don Bosco, Gò Vấp trong ba ngày t 14, 15 và 16 c a tháng 6 năm 1975. Tôi trình đi n ngày gi a đ không s m mà cũng không tr . Chúng tôi ngoan ngo n nh nh ng con c u non mang theo đ s thu c men, đ đ t và ti n đ h c t p ba tháng r i s tr v v i gia đình (theo thông cáo). V tôi đã khuyên tôi tr n v quê ho c n i nào khác m t th i gian r i s tính sau. Nh ng vì s đi đ ng c a tôi khó khăn (ch ng g y) và h n n a v i 21 năm trong Quân đ i và Hành chánh nên đ c nhi u ng i bi t s đ b l tổng tích. Tôi cũng s liên lu đ n v con n u tôi không ra trình đi n.

Trong th i gian ch thanh l c, b n CS nh t chúng tôi t i tr i Long Giao, căn c c a Trung đoàn 48 thu c S đoàn 18 B binh. N i đây tôi có g p g nhi u chi n h u cùng c p b c và nhi u v Ch huy cũ c a tôi nh c u Đ i tá Tôn Th t So n, m t Chi n đoàn tr ng TQLC đã l p nhi u chi n công hi n hách trong th i gian ông ch huy các Ti u Đoàn TQLC hành quân trên 4 mi n Chi n thu t. Sau cùng ông là T nh tr ng H u Nghĩa khi tôi làm Qu n tr ng Đ c Hoà. Ông cũng đ c m i thành ph n Quân Cán Chính m n th ng nh lúc ông còn là Chi n đoàn tr ng vì tính hi n h u và nh nh n c a ông y. Tôi không bao gi quên và t i nghi p cho m t anh hùng l v n. M i vài tháng tr c đây ông là m t v T nh tr ng H u Nghĩa uy quy n, hôm nay th y ông vác c i r ng và m c b đ Kaki vàng l m đ c đầu đó đã rách t t i. Tôi r t xúc đ ng và cảm h n. Tôi nghĩ r ng tình th n c a Đ i tá So n cũng nh tôi lúc b y gi còn t t i h n b đ Kaki rách r i n y n a. Ôi ! m t th i oanh li t nay đã tiêu tùng theo v n n c !

Tr c khi ch ra B c b n CS đ a t t c sĩ quan t c p T ng đ n c p Tá v tr i tù Su i máu mà tr c kia Chính quy n mi n Nam giam tù phi n c ng. N i đây tr c ngày 30 tháng 4 năm 1975, b n chúng có gi ng ng , ch ng màn đ y đ . Chúng đ c ăn u ng theo tiêu chu n qu c t cho nên tên tù vi t c ng nào cũng m p béo. Các phái đoàn M và ngo i qu c đ n thăm vi ng th ng xuyên. Chúng đ c xây c t n i th ph ng cho m i Tôn giáo. Khi chúng tôi vào tr i Su i máu thì nh ng căn tr i tr ng không, ph i n m đ t và c m ngày hai b a v i canh rau n u mu i h t, th nh tho ng có chú cá lo i r ti n hôi tanh khó ng i. Có m t l n b n CS cho chúng tôi ăn h ti u đã lâu ngày b đóng meo nên h u h t anh em tù đ u b ki t l , m t s ng i b ch t vì không có thu c tr . V n đ v sinh r t là b n thi u, t i t . Nh ng ch ng th y phái đoàn nào đ n thăm chúng tôi. Tôi còn nh là vài tháng tr c ngày 30-4-75 phái đoàn c a ni s Hu nh Liên vv... đã gây khó đ v i chính quy n T ng Th ng Thi u là ph i đ c vào thăm b n vi t công bi giam t i Su i máu. Khi chúng tôi vào tr i n y các n i th ph ng đ u b b n man r phá đ p phá, các t ng Ph t, t ng Chúa đ u g y nát, không khác nào b b n ma qu phá nhà chay.

M i bu i sáng chúng tôi c phóng t m m t xa ra ngoài l xem có th y bóng dáng v con mình lại v ng hay không cho tho lòng nhưng nh ! vì CS đâu cho thăm nuôi.

T i Su i máu tôi r t m ng g p l i m t đ ng nghi p sau cùng t nh H u Nghĩa là c u Trung tá Bùi Văn Ngô, m t v qu n tr ng lâu năm đ đây. Tôi đã đ c thuy n chuy n t Dĩ An v H u Nghĩa h n m t năm r i l i đ c tr v Dĩ An m t tháng cu i cùng. Nh ng tôi cũng bi t ông là m t Qu n tr ng có kh năng, luôn nghĩ đ n binh sĩ và hi n hoà đ m n. Tôi xin h t lòng cảm n ông Ngô đã t n tình giúp b n bè lúc kh nh c vì m i chi u sau gi c m ông hay r tôi cùng đi t m đ ông xách n c gi ng dùm tôi vì bàn tay m t c a tôi đã b tàn ph do th ng tích. Ông Ngô và gia đình đi di n HO, các con nay đã thành gia th t và thành công trên x ng i. V ch ng chúng tôi xin chúc m ng hai ông bà và các cháu.

Tôi cũng không quên n MX Trung tá Lê Văn Khánh t chung tr i 1 Yên Bái đã nh u l n xách h tôi chi c valise đ ng qu n áo m i khi chuy n tr i. Ông luôn giúp đ tôi vì chân tôi đi kh p kh nh khó khăn. N u không có ông Khánh tr giúp thì tôi có th té nhào xu ng sông b n Tân c ng vì ph i đi qua chi c c u r t nh t b n xu ng tàu Sông H ng ch ra B c. Tôi còn nh có m t ng i trong chuy n tàu n y mang túi đ n ng chiu trên vai đã l t xu ng sông b chìm m t đ ng mà b n b đ i CS v n đ ng tr m t nhìn không ti p c u

M i khi anh em có đ p g p nhau là k cho nhau nghe v qu n cũ, chi n tr ng x a và cũng không quên đ c chuy n tù c ng s n vô cùng nh c nh khó quên.

Đo n đ ng xuôi Nam.

Sau m t năm b giam c m trong Nam và hai năm i mi n B c, b n CS th nh ng ng i tù già y u và b nh t t trong đó có tôi mà b n chúng th y không còn lao đ ng đ c n a và b n chúng nghĩ r ng có th v nhà chúng tôi cũng s ch t thôi.

Tr c khi đ c th v b n b đ i CS ban ch huy tr i tù Yên Bái tr l i qu n áo mà chúng tôi mang theo lúc trình di n đ h c t p “ ba tháng “ theo thông cáo. Tôi l y b đ mà tôi đã m c đi trình di n i Gò V p m c th xem ra sao. Khi v a m c chi c qu n tây vào thì cái qu n b tu t xu ng t i chân làm cho tôi s ng s vì không ng tôi m t i th n y và m y anh b n tù cùng l ng c i r l n khi nhìn th y cái thân ng i kho thân c a tôi nó teo nhách t trên xu ng đ i ! Trong m y năm tù có nhìn thân mình trong ki n soi bao gi mà bi t đ c cái đ g y m c a thân ng i mình ra sao? m t m y c a mình nh th nào? M y năm đ u b n c ng s n không cho gia đình thăm nuôi và ti p t l ng th c nên anh em tù b đ i t i, có ng i không ch u n i cái đ i đ n ki t s c mà ch t.

Nh ng ng i m p m p i c àng ti u tu h n chúng tôi nhi u và c àng d ch t do thi u dinh d ng. Hôm ngày t p trung v Đoàn đ chu n b v Nam, m t c u Đ i úy LLĐB đ n chào h i tôi mà tôi không th nhìn ra ông y là ai. Ông y bèn nói r ng :

- Anh Năm (Colonel) không nh n ra em sao? em là Đ i úy M... m p đây.

Lúc b y gi tôi m i nh ra ông, vì ngày x a ông r t m p và b ng to đ n đ i khi ông ng i lái xe Jeep là cái b ng b v và n ng n c a ông đ ng t i cái volant xe. Ông ta bèn d áo lên cho tôi xem cái b ng c a ông có nhi u mi ng da x p i không khác nào cây đàn Accordéon. G ng m t tròn tr a c a ông năm x a nay b hóp i trong th t nảo n !.

M i ng i tù đ u m y u nh nhau nên tôi cũng không nh n đ nh đ c thân ng i c a tôi nó g y ròm nh th nào?. Khi đ n đón tôi đ c th v t i c ng thành Ông Năm Gò V p, v tôi ch nhìn ra tôi nh tôi ch ng g y đi kh p kh nh t sau ngày tôi b th ng t i vùng gi i tuy n vào cu i năm 1966, lúc tôi còn là Ti u đoàn Phó TĐ3 Sói bi n.

Toán đ u đ c th ra là nh ng sĩ quan thu c ngành chuyên môn nh hành chánh hay k thu t. Trong toán n y có m t anh Thi u tá ngành Quân nhu, khi vừa t i c ng tr i anh nhìn th y bà v đang ng ngác nhìn tám ng i tù đi ra mà không nh n đ ng đ c ch ng bà. Anh y bèn lên ti ng :

- Em ! anh là T..đây.

Bà v nhìn ch ng quá tìu tu và xúc đ ng đ n ngã qu . Anh Thi u tá cũng khóc s t sùi n c n nên b gi i i cho tr vào tr i đ lên l p cùng v i chúng tôi đang mong ch đ i phiên v k ti p.

Tên qu n giáo nói r ng :

- Đ ng và nhà n c v i chánh sách khoan h ng đã nuôi các anh ăn h c r t chu đáo đ tr thành công dân t t, ch nhà n c đâu có hành h m y anh đâu mà t i sao các anh i t i thân

mà khóc v i v con ?

Tôi b c mình và nói th m : "Chúng tao đâu có chém trâu đ t nhà nh loài c ng s n chúng m y mà đ c b n bày giáo đ c đ tr thành công dân t t ?". Nghe m y câu nói nhảm tai n y tôi càng t c sôi gan và tôi nghĩ r ng ch c quý v cũng r t b c mình nghe tôi k l i câu chuy n n y.

B n c ng s n th nh ng ng i trong nhóm chúng tôi làm năm đ t, m i đ t tám ng i và cách nhau m i đ t m t tu n l . C sáng th ngày th năm trong tu n là anh em tù h i h p ch đ i tên cán ng đ n g i tên mình và đ n ra c ng tr i. S ng v i b n n y lúc nào cũng hoang mang và đ u óc luôn luôn b c cấn th ng !

M t c u Trung tá Phòng Nhì, lúc b y gi đã b y m i hai tu i còn b gi l i v i tôi sau khi toán cu i cùng đã đ c v hai tu n qua r i. Đi u n y làm cho ông và tôi r t đ n do vì tên th tr ng tr i ch ng cho bi t lý do t i sao ? mà chúng tôi cũng ch ng dám h i. Ông y t suy đoán và nói v i tôi r ng :

- Có l tôi là nh n viên phòng nhì còn c u làm qu n tr ng lâu năm, ch c chúng mình thu c thành ph n nhi u t i ác ôn (đây danh t c a b n c ng s n gán ghép cho nh ng ng i c a ch đ mi n Nam) .

Th t là nh t đ u v i l i kh ng b tnh th n c a lũ c ng s n.

V đ n nhà tôi nhìn vào ki n th y ng i tôi ch còn da b c x ng, hai x ng vai nhô ra, đ a b ng c oméga sâu h m, m t mây xanh xao nh tào là chu i trông gi ng nh ng i m c b nh Aids Disease mà bên Vi t Nam g i là b nh Sida. Đ a con trai út c a tôi tám tu i h i m nó sao ba bây gi không gi ng ba m y năm tr c v y ? Tôi bu n mu n r i n c m t vì t i thân và nghĩ r ng không bi t tôi có th kho m nh l i nh x a không ? Khi đi trình di n tôi cân n ng 65 ký, bây gi ch còn 40 ký. Tôi không bi t r ng có đ c h i ph c s c kho đ nuôi b n thân tôi và lo cho gia đình n i không ? vì bi t r ng tôi ph i lao đ ng cày cu c theo chánh sách c a b n chúng khi đ c th v v i gia đình.

L n n y chúng tôi đ c ch v Nam b ng xe l a t Yên Bái đ n Vinh , r i t Vinh đi b ng xe đ

trong Nam ra đón chúng tôi thành ông Năm, qu n Hóc Môn. Trên đ n đ n ng v Nam chúng tôi đ c di chuyển n b ng xe l a nh hành khách h n r ti n nh ng tho i mái h n l n b ch ra B c b ng tàu Sông H ng t b n Tân c ng Sài Gòn đ n Vinh, r i t Vinh đi xe l a ra Yên Bái trong đi u ki n quá kh s vì chúng tôi b nh t nh sức v t.

Trên đ n đ n ng t phía Nam c u Hi n L ng ngay vĩ tuy n 17, v t i Saigon, tôi đ c nhìn th y l i nh ng phong c nh và đ a danh mà đ n v TQLC chúng tôi đã hành quân qua trong nh ng năm chinh chi n và không kh i ng m ngùi khi th y và nh l i nh ng m t tr n ch y dài theo Qu c l s 1 mà anh em chi n sĩ cùng tôi đã m t th i tung hoành, oanh li t và đã cùng s ng ch t bên nhau trong các tr n đánh đ m máu v i quân c ng s n B c Vi t. Lúc b y gi tôi th t xúc đ ng và bu n l m ! Còn m t đi u n a làm cho tôi r t bu n và luy n ti c là quê h ng mình r t đ p mà đ quân c ng s n vào gây chi n tranh tàn khốc và gây bi t bao c nh đ nát điều tàn, bi t bao gia đình ph i điều linh.

Đ n thành ph Hu hai anh b đ i cho chúng tôi xu ng xe đ ăn tr a. Đ ng bào hay tin tù c o t o đ c v Nam t các tr i tù mi n B c đã đ xô t i bao vây chúng tôi. Các bà c già và các ph n nhìn th y chúng tôi m t mây xanh xao h c hác, b ph và m g y nên đ ng lòng khóc n c n . Chúng tôi b c m không cho ti p xúc v i đ ng bào, nh ng khi nhìn qua ánh m t c a m y bà tôi hi u là các bà r t th ng c m chúng tôi và h hình dung bóng dáng ch ng con hay anh em c a h cũng tiêu đi u nh chúng tôi v y, nên h m i lòng không c m đ c n c m t. Có m t bà c ch i khe kh r ng :

- Đ quân kh n n n ! chúng bay đầy đ m y ng i c i t o ra nông n i n y !

M t đi u làm cho tôi luy n ti c là ph Hu ngày x a thanh bình th m ng, nay sao tôi th y tiêu đi u bu n tênh ! Có l ph Hu cũng bu n theo v n n c ?

Anh em chúng tôi chia ra t ng toán vào các quán ăn c nh nhau trên m t đ n ng ph . Các ng i ch quán đ u không tính ti n và còn cho u ng beer và n c ng t th t ngon lành vì m y năm nay đâu đ c có nh ng th n y.

Ng i trên xe đ đi ti p v Saigon, chúng tôi nghe các anh l và tài x ch i x ch i móc ch đ c ng s n th m t b t c n hai anh b đ i đi theo chúng tôi. Nh ng lúc y tinh th n chúng tôi b sa sút sau m y năm trong tù luôn b đe do , b kh ng b và hoang mang thành ra nhút nhát

nên nghe h ch i rĩa anh em chúng tôi cũng ng i m. M t anh b n tù c t ngang nh ng l i trách oán c a anh l xe và h i anh l r ng :

- Lúc n y n c nhà đ c gi i phóng và đ c th ng nh t ch c là đ ng bào mình có cu c s ng m no l m ph i không?

Tôi nghĩ là anh b n tù n y mu n h i đ cho anh l y không ch i n a vì s nh h ng không t t cho anh ta, ch chúng tôi cũng bi t dân mi n B c kh và đoi rách l m d i s cai tr c a b n b o tàn c ng s n đã m y m i năm qua, làm gì mà dân Nam có đ c sung s ng ?. Nh ng anh l l i nói thêm :

- Gi i phóng cái con m gì, gi i phóng là ph ng... đó m y ông i !. Dân kh ch t cha đi m y ông, mu n mua g o ăn ph i trình h kh u và đăg ký, mua th gì cũng không có đ mà xài, v t giá leo thang và đ ng ti n r m c vì b m t giá.

Xe đồ ch chúng tôi đi qua thành ph HCM đ n Gò V p r i t t vào thành Ông Năm là tr i giam sĩ quan c p úy. Tôi r t ng m ngùi khi th y quan c nh điều tàn và bu n t , các c a hàng khang trang c a Sài Gòn năm x a đ u đóng c a. Th đô Sài Gòn ngày nay không ph i nh tr c năm 1975 mà lúc x a đ c g i là hòn ng c Vi n đông .

Lòng mãi u bu n nh Sài Gòn
Tên y không còn v i n c non
Sài Gòn m t tên trong s sách
Gi c C ng vào bồi đ u bia son .
Sài Gòn tr i qua c n h n lo n
T do, h nh phúc cũng ch ng còn
Hòn ng c Vi n Đông nay tan bi n
Lòng mãi u bu n ti c Sài Gòn .
MC

Khi chúng tôi v a m i t i thành Ông Năm, tên th tr ng tr i ch u trách nhi m toán chúng tôi nói r ng :

- Các anh h c t p t đ c cách m ng cho v đây ăn h c t p.

Tôi nói th m : "T t ch nào? Lao đ ng kh sai đỏi rét mu n b m ng mà g i là h c t p, b n chúng m y lúc nào cũng nói láo". Đ u óc chúng tôi r t hoang mang không bi t còn ph i t ù thêm bao lâu n a ? hay l i chuy n gì s x y ra đây?, trong khi tên tr ng tr i tù Yên Bái đã nói r ng chúng tôi đ c v s m vì lý do già y u, b nh n ng g n ch t và tàn ph vv... Th t là chánh sách c a đ ng d y b n chúng m y là nói láo, nói lao t trên xu ng đ i và nói láo t n i n y đ n n i khác.

Tr c khi chúng tôi đ c v có anh Trung tá H..., tu viên quân s c a toà Đ i s Vi t Nam C ng Hoà t i n c ngoài và m t s tù c i t o chung tr i s 1Yên Bái v i tôi đ c chúng b o chu n b hành trang đ đ c th v . Nh ng m t th i gian sau đó anh em đi vào r ng g p l i anh H... đang lao đ ng v i anh em c a tr i khác. M t anh tù đã h i r ng :

- Sao anh H... còn ở đây? Ch a v v i gia đình sao?

Anh H... khe kh ch i th :

- Đ b n nói láo, m y anh đ ng có tin chúng nó.

Nh l i câu chuy n n y tôi càng hoang mang l m m c dù đã v trong Nam r i, nh ng tôi nghĩ r ng dù sao đi n a v đây t ù thêm cũng đ c g n gia đình và khí h u m áp h n.

N i lo âu và tinh th n b kh ng ho ng khi v v i gia đình.

V nhà m ng vui đ c sum h p gia đình nh ng không khí r t là ng p th vì nh ng tên công an khu v c t i nhà xét b t c lúc nào. Lúc b y gi nh ng tù c i t o khi đ c th v gia đình ph i trình đi n m i tu n ho c hai tu n ho c m i tháng m t l n tu ý c a b n công an đ a ph ng. V tôi ph i đi báo cáo ngay cho công an khu v c khi v a v t i nhà. Ngày hôm sau tôi ph i trình đi n đ n quân tr n Th Đ c và sau đó m i tu n m t l n. Tôi nghe nói tên công an tr ng đ n quân tr n lúc tr c là anh th vá v xe đ p t i ch Th Đ c. Tôi không bao gi có ý chê bai hay khi d nh ng ng i ít h c. Tôi r t thông c m hoàn c nh s ng nghèo kh c a m i ng i, và không khi d nh ng ng i ít h c, nh ng tôi r t b c mình thái đ đã vô h c l i còn vô giáo đ c

v i b n ch t hèn h và nh m n c a quân c ng s n nh lữ chém trâu đ t nhà và ăn h i đ ng bào.

M i l n tôi trình đi n, tên n y luôn luôn có cái b n m t mảy h n h c v i tôi l m, vì theo gi y ra tr i h n bi t tôi tr c năm 1975 là Qu n tr ng Dĩ An, Biên Hoà và qu n Đ c Hoà, H u Nghĩa. Còn tên công an khu v c c m i ngày đ n ki m soát tôi và h n ta nói r ng :

- Tôi t i thăm anh Châu kho không? và ti n b ra sao sau khi cách m ng nuôi ăn h c m t th i gian.

Tôi t c cảm h n v i nh ng câu nói n y vì b b n c ng s n chúng nó đầy đo g n ch t mà nói ăn h c cái gì ?. Chúng tôi đã nhi u l n nghe nh ng l i nói y r p m t khuôn c a bè lữ n y t lúc vào Long Giao đ n tr i Su i màu r i ra Yên Bái. Tên công an khu v c th ng đ n nhà đúng lúc v tôi đi ch v là h n l c l o vào gi đi ch xem v tôi đã mua th gì đ theo dõi h ng ngày mình ăn món gì, nh ng h n nói tr là xem v tôi có mua đ th c ăn cho tôi b i d ng không, theo ngôn ng c a b n c ng s n.

Trong th i gian tôi làm vi c t i qu n Dĩ An, anh em chi n sĩ đ a ph ng chúng tôi đã không ng i gian kh hành quân ngày đêm nên tiêu di t g n h t thành ph n h t ng c s trong qu n. Vài tên còn l i ph i b vùng ho t đ ng và n náo giữa hai liên ranh Dĩ An và Tân Uyên. Cho nên sau hai tháng đ c mi n B c th v b n vi t c ng đ a ph ng đ n b t tôi l i đ tr thù, nh ng chúng nói là tôi đ c công an t nh Sông Bé và Biên Hoà m i tôi lên đó làm vi c v i chúng trong 10 ngày. Chúng nó cho tôi m i phút chu n b đ đ t và thu c men đ dùng trong hai tu n l . Nhìn m t chúng l v đ ng đ ng sát khí nên tôi nghĩ chúng s gi t tôi đ tr thù hay s làm nh c tôi tr c dân chúng t i qu n Dĩ An n i tôi làm vi c tr c kia, cũng nh chúng đã b t vài sĩ quan trong b ch huy Chi khu c a tôi đi quét đ ng và làm v sinh quanh khu ph . Tôi quy t đ nh dùng thu c t sát thà ch t t i nhà v i v con h n là b b n chúng làm nh c tr c công chúng. Tôi đoán ch c r ng b n nó s gi t tôi và vùi xác n i nào đó mà v con không h bi t đ c. Tôi bèn m t thu c l y m t ng Optalidon mang vào phòng t m vì không mu n cho hai con gái l n c a tôi th y và u ng g n h t ng thu c. Sau đó vài phút tôi b t đ u xây x m m t mảy và bi t ch c ch n r ng tôi s ch t. Không còn s chi n a và r t b c t c, tôi tr ra phòng tr c ch i b n chúng d d i và nói r ng chánh sách c a b n chúng bây là nói láo, đ ng hòng mà b t tao l i đ tr thù. Ngay lúc đó v tôi đi v ng nhà v a v và tôi ch còn nói đ c ú vài ti ng r i ngã vào vòng tay c a v tôi và ng t li m luôn.

Sau khi t nh l i, tôi đ c v tôi thu t r ng chúng mu n ch tôi đ n b nh vi n Sông Bé đ b n

chúng lo. V tôi đoán rằng bạn công nhân sẽ giúp tôi nên nh t quy t không cho chúng ch đi. Tr c s giúp ng co d d i c a v con tôi cùng s ch ng ki n c a ng i cùng xóm, b n vi t c ng đành d v con tôi đem tôi ra xe ch vào b nh vi n Nguy n Văn H c và theo đ i v tôi sau đó. Tôi đã may m n đ c ng i cháu là Bác sĩ Nguy n Xuân Tùng đang là BS tr c t n tình c u tôi trong khi đó tên BS công nhân tr ng khu c p c u nói rằng : "anh n y đã ch t r i, anh Tùng không c n ch y ch a n a". Tên BS vi t c ng ra l nh cho y tá rút ng đ ng khí ra, nh ng v tôi và BS Tùng m nh đ ng kháng c i. Th t rõ ràng là b n chúng mu n gi t tôi ch t. Tên n y và bè lũ qu th t dã man, tàn ác. Trong th i gian n y v tôi v t v vô cùng vì s chúng gi t tôi nên m i đêm ph i n m túc tr c t i hành lang phòng h i sinh đ theo dõi và canh ch ng tôi.

Sau ba ngày đêm n m n i phòng h i sinh tôi t nh l i và tìm m i lý do n m thêm một hai tu n n a vì còn y u s c đ nghĩ ra m u k tr n thoát kh i b nh vi n vì v ch ng chúng tôi đ c bà BS M...và cô y tá A..., b n h c cũ Gia Long v i v tôi, đã m t báo cho v tôi bi t là m i bu i sáng khi bàn giao phiên tr c tên BS th tr ng đ u l u ý t t c nhân viên là hãy coi ch ng và theo dõi m t tên Trung tá ngu đang n m ch a b nh. Tôi đã bi t là chúng nó s b t tôi t i b nh vi n. Lúc b y gi tôi cũng đ c hay tin có m t s sĩ quan v cùng lúc v i tôi cũng b b n CS b t i, không bi t s ph n c a các ông y đã ra sao?

Nh ng phút giây h i h p.

Vào m t bu i sáng bà BS M... m t báo cho v tôi bi t là tên Th tr ng s ra l nh cho tôi xu t vi n lúc 4 gi chi u ngày mai. V ch ng chúng tôi hi u ngay là b n chúng s p đ t âm m u đ b t tôi l i khi tôi ra kh i c a nhà th ng. V ch ng chúng quy t đ nh ph i tr n kh i b nh vi n vào lúc sáng s m ngày hôm sau. Th y tình hình nguy k ch, ch c c a tôi là m t Soeur c a nhà dòng Vinh S n và cũng là y tá tr ng c a Khoa Nhi đ ng đang làm vi c t i đây đã cùng v tôi đ n g p v linh m c c a nhà th n m ngay phía sau c a b nh vi n Nguy n Văn H c đ c u. Ch tôi k s vi c c a tôi đã x y ra cho linh m c nghe và nói :

- B n vi t c ng s b t em tôi l i t i b nh vi n n y vào chi u ngày mai, v y nh Cha cho chúng con đ n em con đi qua c a sau này đ t u thoát, n u không s nguy cho tánh m ng c a em tôi l m.

Linh m c đ c bi t hoàn c nh nguy hi m c a tôi li n ch p nh n và nói rằng :

- Sáng mai t lúc 5 gi Cha s ch và s n sàng m c a sau khi các con t i.

Ch tôi nay đã trên tám m i và đã v h u, còn v linh m c đã c u giúp tôi không rõ còn s ng hay không ? Lúc b y gi tôi còn quá y u, m c dù bà ch và v tôi đều hai bên giúp tôi đi cho nhanh, nh ng tôi lê t t b c chân đi âm th m, ch m rãi và th t h i h p d i ánh đèn l m vào kho ng g n 5 gi sáng, lúc b nh nhân còn ng nên không ai hay bi t. V a đ n c a sau thì linh m c nhanh tay m c a ngay cho chúng tôi đi qua. Sau khi chúng tôi vào phòng khách c a nhà dòng v tôi l p t c g i xe Taxi ch th ng v nhà ông bà ngo i c a m y cháu t i Ch l n.

Th là m t l n n a tôi đ c thoát kh i gông cùm c ng s n trong gang t t. Tôi không quên n cháu BS Tùng hi n đang hành ngh t i thành ph Winnibeg, Canada đã c u s ng tôi. Cám n bà BS M...và bà y tá A...đã m t báo cho v ch ng tôi bi t tr c nh ng âm m u c a c ng s n trong lúc tôi đang n m đi u tr . Nh ng n nghĩa l n lao n y chúng tôi còn mang mãi trong lòng đ n tr n đ i.

V a v t i nhà cha m v đ ng Tr n Hoàng Quân thì cháu gái l n c a chúng tôi xu ng nhà báo cho bi t là b n công an đ n quân tr n Th Đ c đ n bao vây và xét nhà đ tìm tôi. B n chúng h i cháu r ng tôi đã ra kh i b nh vi n r i, bây gi ở đâu? Cháu đã đ c v tôi căn đ n tr c là tôi s tr n ra kh i nhà th ng nên cháu tr l i là không hay bi t gì, vì hai tu n nay ph i nhà trông nom các em nh . Tên công an tr ng ra l nh cho con tôi là sáng ngày hôm sau ph i ra trình đi n đ n quân tr n Th Đ c.

Chúng tôi đ bi t r ng b n man r s b t giam con gái tôi đ đi u tra nên chúng tôi b o sáu đ a nh ph i lên tr n kh i nhà Th Đ c mà v n nao t m n i nhà bà ch tôi Gia đ nh. Con gái l n chúng tôi lúc đó m i đ c m i b n tu i cùng m t cháu gái con c a c u Trung tá Ti ng T nh tr ng Bammêthu t c xá Ki t Thi t giúp đ ph i đ n d t năm em nh âm th m ch y tr n trong lúc tr i còn m s ng ch a sáng . Sau đó v tôi đ a m y cháu v Ch l n s ng nh v i ông bà ngo i đ v tôi rãnh tay mà đ i phó v i tình hình vô cùng nguy hi m c a tôi. Chú Thi m Châu còn nh n c a cháu Trang đã không ng i nguy hi m đ lo cho m y em đ c an toàn.

Tôi ng m nghĩ l i ch đ t do c a mi n Nam chúng ta quá r ng l ng và qu ng đ i. Trong th i gian tôi làm Qu n tr ng, t c quan chánh quy đ n quân đ i, anh em chúng tôi không bao gi khu y nhi u hay hành h th xác ho c tinh th n c a gia đình b n vi t c ng đ a ph ng đang n m trong lòng bàn tay quy n l c c a chúng tôi. N u th c qu c t đão ng c l i, mi n Nam th ng và ch đ c ng s n s p đ , chúng ta s đ i x chúng v i khí th quân t c a đ i

tr ng phu. Mi n B c s không ph i là m t tr i tù kh ng l nh mi n Nam sau 30 tháng 4 năm 1975. B n c ng s n chúng nó th t là quân hèn h và vô liêm sĩ.

Tôi còn nh trong th i gian tôi làm Qu n tr ng Dĩ An, có m t bà v bé c a tên t ng Vi t c ng Đào S n Tây đ c chúng tôi đ s ng r t bình yên tr c b ch huy qu n c a chúng tôi. T ng VC Đào S n Tây n y tr c kia là công nhân c s Ho xa t i Dĩ An h i th i Pháp thu c.

Nh ng ngày tháng bu n nã n trên gác tr .

Sau khi tr n ra kh i nhà th ng, tôi tuy t đ i không ti p xúc v i b t c ai ngoài v tôi. M i chi u t i v tôi ph i lên lúc đ n n i tôi s ng n đ t đ ti p t . Trong ng i tôi ch có t gi y ra tr i và gi y ch ng nh n trình di n c a đ n công an Th Đ c mà bây đã vô đ ng r i. Tôi ph i dùng t gi y Ch ng c tri c a em trai k tôi. Nh trên hình c a t gi y r t thô s không có đóng m c, thành th tôi ch thay t m hình c a tôi vào mà xài m i khi di chuy n hay đ i ch . M i l n đi v t biên cũng xài gi y công nhân gi do b n tôi ch ng nh n tôi đi công tác s a ch a máy đèn. Bây gi nh l i cũng bu n c i là tôi ch ng có bi t chút kinh nghi m gì v vi c s a ch a máy đèn hay máy phát đ i n. Nh ng cũng nh b n công an ngu ng c không bi t h ch h i tôi ho c là n u chúng nó nh tôi s a máy đèn thì tôi ch ng bi t gì và s bi l t y ngay là tôi xài gi y t gi m o.

Trong hoàn c nh tôi là tù v t ng c ai cũng r t ng i ngùng s b mang ho cho gia đình h n u tôi b phát giác và b chúng nó b t l i. Sau h n sáu tháng s ng rày đây mai đó r i tôi cũng li u m ng c tr l i m t ch t ng đ i kín đáo t i c xá L gia, Phú Th . Ng i ch nhà là m t sĩ quan c p b c chu n úy bà con dám ch a ch p tôi l luôn. Nh ng m i khi nghe tin công an s xét nhà tôi l p t c đ i đ i n i khác. Có m t l n ông ch nhà toa r p v i b n vi t c ng gi kho s n t u táng m t s s n b t c a M và c t gi u trong nhà ông ta. Đã nghèo l i m c cái eo, nh n th y tình hình nguy hi m quá tôi ph i đ i đ i n i khác m t th i gian vì s v buôn l u b b i l thì tôi cũng l m t luôn.

Tôi s ng âm th m cô đ n trên t ng gác tr th t không khác nào ki p s ng tù, nh ng dù sao tôi cũng đ c no m h n anh em còn k t l i trong các tr i tù ngoài Yên Bái. Lúc b y gi tình th n tôi b kh ng ho ng tr m tr ng vì s b n c ng s n tìm ra tôi và b t l i là đ i tàn. C vài ba tháng tôi lén lút v thăm các con đang s ng nh n i nhà ông bà ngo i m y cháu. Có m t đêm nh m lúc tôi v , tên công an khu v c đ n xét h kh u, tôi ph i thoát ra c a sau n tr n c nh chu ng gà. Ôi ! th t là nh c nhã cho cu c đ i lính b i tr n.

Trong thời gian đó v tôi luôn tìm kiếm ng đến tôi v t bi n để b o toàn tánh mạng. Trong hoàn cảnh tr n chui tr n nh i tôi b t bu c phải v t bi n đến thân để c mã đi tr c. Th t là đau đớn không khác nào ra đi mà b t tìm gan để l i vì không bi t đến bao giờ mới gặp l i v con? Nh ng tôi quyết phải ra đi để tìm con đến ng sống r i sống tính t i vì c gia đình sau.

M i căm thù n y không phải chỉ c a riêng tôi mà cũng là c a bi t bao nhiêu chi n sĩ đến ng để c a tôi trong cùng m t hoàn cảnh. Tôi không bao giờ quên m i h n n y đến c, cho nên m c dù qua M đã lâu r i và tôi r t th ng nh quê h ng, nh vài anh chị em ruột th còn k t l i bên quê nhà, nh ng tôi th t s không muốn tr v lúc n y để nhìn thấy l i m t mảy b n man r i m i r và tôi cũng không muốn thấy lá c máu hôi tanh c a b n chúng.

Xuân, H , Thu, Đông, đã m y l n ?
S ng kiếp l u vong, bu n qu c h n !
Mong ngày nào tr v quê cũ
N c thanh bình, tho thích vui Xuân !?
(Trích bài thơ b n Mùa Trên Quê H ng – N.M.Châu)

Sau hai l n ra Nha Trang mà chuyến đi không thành phải tr v . L n th ba có chuyến v t biên t Cà Mau nh ng b đình ho n. V ch ng chúng tôi r t kh s vì chuyến đi b đình ho n nhi u ngày r i l i b cu c, nên trong hai tu n l ăn ch để đã h t ti n. V tôi phải bán m y b để chúng tôi mang theo để sống qua ngày, đến cu i cùng không còn gì để bán ngoài b để đang m c. Th t là th t v ng vô cùng ! vì ch ng quen bi t ai n i đây mà xin x hay vay m n ti n, và lúc n y cu c sống c a m i nhà đ u r t khó khăn. Tôi nói đùa v i v tôi r ng : không l chúng mình bán h t c b để đang m c và m c để t m bi n mà tr v Sài Gòn hay sao ? Chúng tôi chỉ còn để ti n đi quá giang xe ch g o đến nhà th Ph ng Hi p C n Th để xin ti n bà ch tôi lúc đó đã để v làm bà Nh t t i m t nhà dòng tu nh n i đây để xin ti n m i có để mà mua vé xe ch đến v đến Saigon. Th t là kh n cùng !

C m i l n đi không đến c tôi quá th t v ng và chán n n vì phải ti p t c cu c sống âm th m lén lút trên gác tr v i bao n i lo âu !. Muốn tìm m nh để t t do để dung thân không phải là dễ dàng. Hai chị “ T Do “ th t là quý giá vô cùng !

V n để di chuyến vào nh ng năm đó r t khó khăn vì xe đò b kém duy t và r t h n ch . Trong nh ng l n đi tìm đến ng v t bi n v ch ng chúng tôi ng b n xe r t th ng cũng nh bao nhiêu

hành khách phải nếm bòn xe đò dành ưu tiên đăng ký mua vé, nếu chưa mua được là hỏng. Muốn đi chuyên tuyến Saigon ra Nha Trang hay từ Sài Gòn xuống tỉnh cũng phải viết văn như thế. Có những khi chúng tôi phải ngủ bở ru ngủ hay ngủ gò m vì không dám vào khách sạn để bọn công an chú ý. Tôi đã quen những cảnh ngủ bở ngủ bở gian khổ như thế này trong những năm chinh chiến, nhưng trong cái thời hào hùng của những cái ngày lính trẻ đi hành quân đi t giặc. Bây giờ trong hoàn cảnh của một kẻ tù vớ t ngủ và vớ t bị nhốt là những cảnh ê chề. Tôi thấy thế này vô tội vô cùng, tôi nghi ngờ và xót xa cho việc tôi phải chịu cảnh vớ t vớ, đắng cay như thế này.

Cùng tôi đi đến các an toàn đồn bọn bị nhốt Thái Lan trên một chiếc thuyền con chài dài hơn chín thước. Sau khi tôi đã thoát khỏi bàn tay công sự này tôi đã phải từ mình những đồn và lều lái chiếc ghe nhỏ đến một sáu dặm con thuyền bọn bị nhốt Mã Lai bình yên vô sự.

Thật là một phen phởn của những cái Thợ ng đã ban cho gia đình chúng tôi ! Thật là từ đây một thời hoạn nạn khi những cái gia đình đã qua. Chúng tôi cũng nghĩ rằng mọi sự từ nhân và thành sự từ Thiên. Chúng tôi rất mang ơn Thợ ng đã giúp gia đình chúng tôi được sống đoàn tụ và đã quên những cuộc sống nơi xa xôi.

Những ngày nay lại rồi thay ! với hoàn cảnh hiện tại tôi không hiểu rõ ràng khi đến những cái thời sự được thanh bình và từ do dân chúng tôi có thể trở về với quê nhà được không ? Tôi xin ghi vài dòng thơ đến giờ nói lên tâm trạng của tôi hiện tại.

Lá Vàng Rồi

Bên hồ lá úa vàng rồi
Đêm nay mùa như gió hiu hắt buồn !
Gió đưa những hàng cây mướt
Như dòng nước mát đi buồn xót xa !
Có ai hiểu được lòng ta ?
Mùa rồi tí tách ruột rã đau
Như nhà lòng thây nao nao
Đôi chân đã mệt biết sao trở về ?
Bao năm ta đã xa quê
Còn chỉ còn mùa ngày về quê hương
Làng xưa, đường cũ, mái trường
Nghìn trùng xa cách như thây ng vô vàn !

